

BÁC HỒ - NGƯỜI SÁNG LẬP

những tờ báo cách mạng Việt Nam

VĂN HIẾN

Suốt đời hoạt động cách mạng nhiệt tình, đầy biến động mà vinh quang của mình, Bác Hồ luôn gắn bó với báo chí. Bác coi báo chí là phương tiện để vận động, tập hợp lực lượng cách mạng, tổ chức thực hiện mục tiêu cách mạng một cách nhanh chóng, sâu rộng, hiệu quả nhất. Chính vì vậy, dù trong hoàn cảnh khó khăn đến đâu và vào bất cứ giai đoạn, tình thế nào, Bác cũng vẫn quyết sáng lập, chỉ đạo, phát hành những tờ báo cách mạng. Từ tháng 3/1922 lúc còn ở Pháp đến khi về nước tháng 1/1941, Bác đã sáng lập, trực tiếp tổ chức, biên tập nội dung, trình bày hình thức và phát hành 8 tờ báo chủ lực: Le Paria, Thanh niên, Công nông, Lính kách mệnh, Thân ái, Đỏ, Việt Nam độc lập và Cứu quốc.

Tờ báo cách đầu tiên do Bác sáng lập là Le Paria (Người cùng khổ). Năm 1921, Bác (lấy tên Nguyễn Ái Quốc) cùng một số chính khách thành lập Hội Liên hiệp Thuộc địa và năm 1922 lập ra Le Paria là cơ quan ngôn luận của Hội. Le Paria thực thi tinh thần giải phóng con người, số đầu tiên xuất bản ngày 1/4/1922. Nguyễn Ái Quốc trở thành trụ cột của tờ báo: vừa là phóng viên, nhiếp ảnh viên, vừa là biên tập viên chính kiêm việc quản lý, phát hành và Bác đã viết tới 38 bài cho báo này. Cuối năm 1924, Bác về Quảng Châu (Trung Quốc), tổ chức huấn luyện cán bộ cách mạng Việt Nam, thành lập Việt Nam Thanh niên Cách mạng Đồng chí hội với báo Thanh niên là cơ quan ngôn luận. Báo Thanh niên số 1 ra ngày 21/6/1925, đến tháng 4/1927 ra được 88 số bằng tiếng Việt. Bác trực tiếp chỉ đạo, biên tập và viết nhiều bài chính luận. Tháng 12/1926, Bác lập ra báo Công nông cho giai cấp công nhân và nông dân nước ta. Tháng 2/1927, báo Lính kách mệnh (tiền thân của báo Quân đội nhân dân ngày nay) dành cho đội ngũ chiến sĩ cách mạng cũng được Bác sáng lập. Những tờ báo xuất bản công khai hoặc bí mật từ năm 1922 tại Pháp, năm 1925 tại Quảng Châu (Trung Quốc), năm 1928 tại Thái Lan, năm 1929 tại Hồng

Kông do Bác sáng lập ở nước ngoài đều tập trung vào vấn đề cơ bản là truyền bá tư tưởng cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin, chuẩn bị cơ sở lý luận và thực tiễn cho việc thành lập một Đảng Cộng sản kiểu mới đủ khả năng, bản lĩnh chính trị lãnh đạo nhân dân nổi dậy phá tan ách nô lệ của thực dân Pháp, giành quyền độc lập, tự do, hạnh phúc, hoà bình cho dân tộc Việt Nam, đưa nước Việt Nam tiến theo con đường xã hội chủ nghĩa. Ngay trong năm Đảng ta ra đời, Bác sáng lập Tạp chí Đỏ xuất bản ngày 5/8/1930, đồng thời là người chỉ đạo và cộng tác viên mật thiết của các tờ báo Đảng (Búa liềm, Tranh đấu, Tiếng nói của chúng ta...) với nhiều bài viết, nhiều bút danh khác nhau. Bác cũng chấn chỉnh cơ bản và đổi tên báo Đồng thanh thành tờ báo cách mạng với tên Thân ái. Đầu năm 1941, Bác về nước, chỉ đạo Hội nghị Trung ương 8 thành lập Mặt trận Việt Minh, cho lập tờ báo Việt Nam độc lập năm 1941 và báo Cứu quốc năm 1942.

Sau Cách mạng tháng Tám, Bác tiếp tục cộng tác, tổ chức và cho ra đời một số tờ báo mới; công lao lớn nhất dành cho báo Nhân dân - cơ quan ngôn luận trung ương của Đảng Cộng sản Việt Nam. Sau Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ II tháng 2/1951, báo Sự thật (tiền thân của báo Nhân dân) ngừng xuất bản. Bác chỉ đạo thành lập báo Nhân dân - một cơ quan ngôn luận thiết thực hơn, gần gũi hơn, sâu rộng hơn - và số đầu tiên ra ngày 11/3/1951. Ngoài việc sáng lập, chỉ đạo hoạt động, Bác còn là cộng tác viên rất nhiệt tình: từ số 1 ngày 11/3/1951 đến số 5526 ngày 1/6/1969, Bác đã gửi tới và được đăng 1.205 bài viết trên báo Nhân dân với 23 bút danh khác nhau.

Báo chí cách mạng luôn là hạt nhân của nền báo chí Việt Nam hiện đại. Người quyết định hình thành và phát triển hạt nhân ấy chính là Bác Hồ. Bác không chỉ là một lãnh tụ chính trị xuất sắc, một danh nhân văn hoá thế giới đáng khâm phục, mà còn là một người sáng lập, một nhà báo vĩ đại.